A.M.I.M.S. M.15

60 rad

pro šťastné manželství

Kniha s předmluvou
Angela kardinála Comastriho
vyšla již v italštině, španělštině,
francouzštině, angličtině
a němčině.

Mons. Carlos Encina Commentz

ediční řada
A.M.I.M.S. M.

60 rad
pro šťastné manželství

Mons. Carlos Encina Commentz

Předmluva
Angelo kardinál Comastri

A.M.I.M.S.

S církevním schválením Mons. Jana Graubnera,
arcibiskupa pražského a primase českého,
č. j. S/2026/19 ze dne 9. ledna 2026

Název:	60 rad pro šťastné manželství
Autor:	Mons. Carlos Encina Commentz
Předmluva:	Angelo kardinál Comastri
Překlad:	P. Petr Havlík
Název originálu:	60 consigli per un matrimonio felice
Původní vydání:	OasiApp, 2025 (ISBN 979–12–5645–084–8)
Foto na obálce::	Veronika Černá
Logo na obálce:	Éditions Le Lauriel, Paris
Jazyková korektura:	Markéta Protivánková
Ediční řada:	A.M.I.M.S. M.
Vydal:	A.M.I.M.S. z.s., Vranov nad Dyjí – Přímětice – Bítov
Ve spolupráci s:	Matice cyrilometodějská, s. r. o., Olomouc Arcibiskupství pražské, Praha
Rok vydání:	2026
Vydání:	1.
Sazba bloku:	Ing. Luboš Mencák
Obálka:	Ondřej Prokop Vaněček
Tisk:	Michal Jiříček, M+M, Borotice
Náklad:	32 000

creative commons Šířeno pod licencí Creative Commons CC BY 4.0 – celou publikaci nebo její části je tedy možné dále šířit, pokud uvedete autora a zdroj (úplný text licence najdete na https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Kompletní texty většiny publikací, které vydává A.M.I.M.S. (včetně misijních knih ediční řady A.M.I.M.S. M., tedy i této knihy), najdete na internetových stránkách FATYMu www.fatym.com a na www.amims.net. Zde je také možné knihy objednat i v papírové podobě (jen za příspěvek na tisk a poštovné).

ISBN 978–80–7266–508–2

OBSAH

Předmluva (Angelo kardinál Comastri) 7

Úvod 9

PRVNÍ ČÁST: PŘED SVATBOU
1. Přemýšlíme o manželství 12
2. Blíží se svatba 16

DRUHÁ ČÁST: MANŽELÉ PŘED BOHEM A CÍRKVÍ
3. První roky v manželství a narození dětí 24
4. Naučit se objevovat krásu každodenního života 33

Závěrečné úvahy 54

Tuto knihu pro vás připravil
tiskový apoštolát A.M.I.M.S. 57

PŘEDMLUVA

Přečetl jsem si se zájmem knihu *60 rad pro šťastné manželství*.

Člověk vnímá, že tyto rady vycházejí z konkrétních situací, z moudrosti a zkušeností získaných při přímých setkáních s rodinami.

Mons. Encina radí manželům, aby se společně modlili, protože modlitba sjednocuje a tlumí případné napětí, ale také jim radí, aby společně prožívali chvíle volna, jako je procházka nebo návštěva muzea či města bohatého na umění.

Napadá mě jedna příhoda, kterou zmínila Matka Tereza z Kalkaty. Vyprávěla, jak její otec, když se vracel z cesty, vždy přivezl malý dárek především pro svou manželku a pak i pro své děti. Velmi často jsou to právě malá gesta, která vytvářejí v rodině krásnou a klidnou atmosféru! Matka Tereza mi také vyprávěla, že její matka jednou řekla svým dětem: „Vězte, že každý den se znovu vdávám za vašeho otce."

Tato slova by měla být vodítkem pro všechny manželské páry. Manželství se uzavírá každý den; každý den je třeba konkrétními gesty obnovovat „ano", které dalo vzniknout rodině.

Děkuji monsignoru Encinovi za tohoto moudrého průvodce, kterého dává novomanželům. Určitě přinese mnoho dobrého.

Angelo kard. Comastri

Emeritní generální vikář Jeho Svatosti pro město Vatikán

ÚVOD

Nápad napsat tuto brožurku vznikl na základě kázání, které jsem měl na svatbě svých přátel a během kterého jsem si dovolil nabídnout jim několik rad pro šťastný manželský život, nakolik je to na tomto světě možné. Po mši svaté se na mě obrátilo mnoho manželských párů, aby mi poděkovali za rady, které jsem jim právě dal, a řekli mi, že by je také rádi uvedli do praxe. Při této příležitosti jsem se nezabýval otázkami vysoké intelektuální úrovně – nebylo to nutné –, ale spíše se týkaly každodenního života a zkušeností, které jsem získal během své kněžské služby. Podstatné jádro této homilie je zde rozvinuto a lépe formulováno.

Tato brožura, kterou držíte v rukou, obsahuje seznam rad a napomenutí určených k úspěšnému vytrvání v manželství s nadějí, že může být pomocí těm, kteří byli Bohem povoláni, aby se posvěcovali v manželském životě, pravém křesťanském povolání zpečetěném mocí svátosti.

První část textu je určena především těm, kteří chtějí uzavřít manželství, což však nevylučuje, že by mohla být užitečná i pro lidi, kteří již jsou ženatí/vdané. Ti v ní najdou užitečné rady pro svůj život, v nichž jsou sledovány některé aspekty církevního učení o této důležité svátosti. Tyto jednoduché myšlenky se mohou ukázat jako přínosné také v tom, že je lze snadno přenést na vlastní děti, na příbuzné, kteří se chtějí vzít, ale také na všechny, kteří se ve farnostech podílejí a spolupracují na přípravě ke svátosti manželství.

Druhá část je určena lidem, kteří již uzavřeli manželství, ale bude nepochybně velmi přínosná i pro ty, kteří se na přijetí této svátosti připravují.

V tomto seznamu rad jsou některé, které můžeme definovat jako čistě „lidské“, vlastní každému muži či ženě dobré vůle, ať už je křesťanem, nebo ne, a jiné, které jsou ve vlastním slova smyslu „křesťanské“, zakořeněné v evangeliu.

Vzhledem k praktické povaze této brožury se nebudu zabývat katolickou naukou o tomto tématu, kterou čtenář snadno najde jasně a podrobně vyloženou jak v Katechismu katolické církve v č. 1601–1666, tak v jeho Kompendiu v č. 337–350 a v různých dalších textech o manželství.

PRVNÍ ČÁST:
PŘED SVATBOU

1. PŘEMÝŠLÍME O MANŽELSTVÍ

1

Studujte katolickou nauku o této svátosti pomocí textů, které ji jasně a věrně vysvětlují v souladu s učitelským úřadem Církve. Je totiž zřejmé, že než člověk učiní důležitý a rozhodující krok v životě, a to v jakékoli oblasti, je třeba dobře vědět, pro co se hodlá rozhodnout. Protože se to konkrétně týká manželství, svátosti, která znamená životní stav trvající až do smrti, je logické, že člověk, který ji chce přijmout, by měl vědět, o co jde, jaký je její účel a jaké povinnosti a práva z ní vyplývají. Je třeba si ujasnit, že manželství je takové, jaké je samo o sobě, a ne takové, jaké bychom ho chtěli mít nebo jaké si myslíme, že je. Je to spíše skutečnost, kterou „nacházíme“ a která nás předchází, se svými vlastními zákony, a ne něco beztvarého, co by se dalo tvarovat podle našeho vkusu.

2

Je třeba zkoumat vhodnost pro manželský život. Manželství je opravdové povolání, ke kterému je člověk volán samotným Bohem. To, že se většina lidí cítí být povolána k tomuto životnímu stavu, neznamená, že patří do nějaké nižší kategorie, která se nemůže rovnat povolání ke svatosti v celibátu. Povolání ke svatosti je totiž univerzální.

3

Správná a promyšlená volba budoucího manžela/manželky má zásadní význam právě proto, že manželství je na celý život. Osoba, kterou si člověk vybere, bude ve skutečnosti tou, se kterou bude žít až do smrti: fyzická krása by proto neměla být hlavním kritériem výběru, vzhledem k tomu, že s přibývajícími lety pomíjí. Daleko důležitější je to, co můžeme nazvat „vnitřní krásou“, tedy hodnoty a ctnosti charakteristické pro člověka, které mají přirozeně delší životnost.

4

Při výběru budoucího manžela/manželky je důležité zohlednit kvalitu jeho/jejího vztahu s vlastní rodinou: dobré vztahy jsou nepochybně pozitivním znamením pro budoucí manželský život.

5

Při výběru partnera/partnerky je žádoucí, aby mezi nimi nebyly příliš velké rozdíly ve věku, politických názorech, náboženských ideálech a životním stylu. I když je jistě pravda, že některé rozdíly mohou být pozitivní a vzájemně se doplňovat, přesto je třeba vzít v úvahu, že s přibývajícími léty, pokud nebyla manželská láska dobře pěstována, se mohou i drobné rozdíly prohlubovat a stát se těžko snesitelnými překážkami i důvodem k vzájemným výčitkám.

2. BLÍŽÍ SE SVATBA

6

Nikdy se nevdávejte/nežeňte z důvodu těhotenství. Uzavření manželství pod takovým „nátlakem“ by mohlo ohrozit jeho platnost. Pokud se snoubencům nepodařilo žít zasnoubení cudně a počali dítě, je morálně legitimním způsobem jednání nechat ho narodit, aniž by měli zločinný úmysl vzít mu život, pro což se někteří lidé bohužel rozhodují. Nesmíme zapomínat, že potrat je odporný zločin, který církevní právo trestá automatickým trestem exkomunikace (srov. kán. 1397 § 2 CIC). Jakmile se dítě narodí, rodiče se bez nátlaku rozhodnou, zda uzavřou sňatek, či nikoli. Mnoho manželství uzavřených za účelem vyřešení těhotenství totiž během krátké doby ztroskotá.

7

Nerozhodujte se pro sňatek příliš narychlo: je žádoucí věnovat dostatek času vzájemnému poznání se do hloubky a ověření si kompatibility vašich povah. Na druhou stranu není vhodné a prozíravé příliš dlouho otálet, aby v případě zjištění neslučitelnosti čas zbytečně neutíkal jak pro jednoho, tak pro druhého. Stanovit „pevnou“ dobu předmanželského seznámení není možné vzhledem k různorodosti každého člověka, ale zpravidla můžeme považovat za do-

statečnou dobu zhruba dva roky. Příliš dlouhé zasnoubení by v případě budoucího manželství s jinou osobou bylo pro oba jednoznačnou nevýhodou.

8

Abyste lépe poznali druhého člověka, kterého si chcete vzít, není ve skutečnosti nutné spolu žít. V dnešním vysoce sekularizovaném světě existuje mnoho lidí, kteří se rozhodnou žít spolu ještě před svatbou. To však není dobrá volba: bohužel mnoho těchto manželství ztroskotá. To samozřejmě neznamená, že společné soužití bylo nutně příčinou neúspěchu, ale lze z toho snadno vyvodit, že taková situace nepomohla k lepšímu vzájemnému poznání.[1] Navíc by se nemělo zapomínat, že soužití, v němž se předpokládají úkony vlastní manželům, není v souladu s požadavky úcty a opravdové lásky mezi mužem a ženou. Proto takové soužití představuje překážku křesťanského života a špatný příklad pro společnost. Cudnost v zasnoubení je pravý způsob, jak poznat a milovat druhého jako osobu, tedy láskou přátelskou, láskou, kterou nás miloval Ježíš: „Nazval jsem vás přáteli“ (Jan 15,15).

1 Institute for Family Studies v USA publikoval nedávno zprávu nazvanou „What’s the Plan? Cohabitation, Engagement and Divorce“ (Jaký je plán? Vzájemné soužití, zásnuby a rozvod), v němž odhalil, že u párů, které spolu žijí předtím, než uzavřou manželství, je o 48 % vyšší pravděpodobnost, že se rozvedou.

9

Před uzavřením manželství je dobré získat stabilní zaměstnání, které snoubencům umožní důstojně se živit, aniž by byli závislí na finanční podpoře druhých. Před uzavřením sňatku je také vhodné dokončit studium, neboť zkušenosti ukazují, že práce, která je již sama o sobě náročná, je v kombinaci se studiem a péčí o rodinu ve skutečnosti těžko snesitelným břemenem.

10

Zúčastněte se kurzů přípravy na manželství, které nabízejí různé farnosti, a to ne v duchu člověka, který musí splnit pouhou byrokratickou formalitu, ale s upřímným záměrem prohloubit různé aspekty této svátosti a rozlišovat Boží vůli. Pokud by se stalo, že by setkání byla nekvalitní, není na škodu nechat si poradit od kněze, k němuž máte důvěru, nějakou poučnou literaturu vzhledem k důležitému životnímu kroku, který se chystáte učinit.

11

Neodkládejte slavení svatby kvůli nedostatku finančních prostředků na uspořádání honosné hostiny, třeba s velkým počtem hostů připravených nabídnout mnoho darů. Největším darem je a musí být pro křesťana samotná svátost, vše ostatní je druhotné.

12

I když se dnes může zdát, že mluvit o cudnosti je anachronismus, musí si této ctnosti vážit nejen snoubenci, ale i manželé, aby si zachovali pravou lásku. Čistota je totiž nepostradatelnou ctností v životě každého člověka a každého křesťana. Předmětem cudnosti je správná míra a umírněnost při prožívání sexuality a potěšení, které přináší, a to ve formě, která je přirozená a legitimní. Je pravda, že sexuální pud může být někdy silný, ale křesťan se opírá o mnoho prostředků, které mu mohou pomoci překonat vše, co ho vzdaluje od správného řádu sexuality stanoveného Bohem. Žádného ideálu nelze dosáhnout bez oběti (srov. 1 Kor 9,25). Podobně jako se sportovec připravuje na vítězství tím, že se zdržuje mnoha věcí, z nichž některé jsou dovolené, musí se ten, kdo se připravuje na manželství, snažit žít ctnost čistoty, projev pravé lásky mezi snoubenci, která respektuje rozdíl mezi manželstvím a stavem těch, kdo jsou nesezdaní. Ženatí

a vdané musí také pěstovat ctnost čistoty, a to způsobem odpovídajícím povaze manželství, a zajistit, aby každý manželský úkon byl plně lidský, protože je prožíván pouze s vlastním manželem/manželkou a vždy otevřený životu.

DRUHÁ ČÁST:
MANŽELÉ PŘED BOHEM A CÍRKVÍ

3. PRVNÍ ROKY V MANŽELSTVÍ A NAROZENÍ DĚTÍ

13

Zejména v prvním období manželství je vhodné zaujmout přiměřený a vhodný odstup od rodičů, kteří nezřídka, ač vedeni těmi nejlepšími úmysly, riskují, že budou do života manželů příliš zasahovat a vytvářet mezi nimi různé třenice. Je proto vhodnější, aby se novomanželé snažili řešit své problémy sami.

14

Snažte se mít velkou rodinu, samozřejmě pokud to možnosti dovolí. Je známo, že v dnešním světě existují politické strategie, které rodině nepřejí, a že to není snadné. Zkušenosti však ukazují, že rodiny s více dětmi mají obvykle větší šanci na úspěch. Není to samozřejmě neomylné pravidlo a jistě existují i menší rodiny, které jsou pro společnost skutečným příkladem. Mít více dětí má také určité výhody, které by se neměly podceňovat: podporuje se prostředí větší velkorysosti, solidarity a sdílení. Navíc ve stáří rodičů nepadne břemeno péče o ně na bedra jednoho dítěte.

15

Snažte se mít dobré vztahy s rodinou svého partnera. V manželství vždy nesmírně bolí vědomí, že vlastní muž/žena chová nepřátelství nebo zášť vůči rodině, ze které pocházíme. Je sice pravda, že když se člověk ožení/vdá a má děti, musí být nová rodina na prvním místě, ale stejně tak je důležité udržovat zdravé vztahy s tou původní, z níž jsme vzešli: je to hodnota, která se cení o to více, zvláště v době, kdy se rodiče nemohou starat o své děti, a jsou tak nuceni požádat o pomoc své příbuzné.

16

Dobrá přátelství jsou velkou oporou pro manželství a rodinný život. Písmo svaté právem říká, že kdo našel přítele, našel poklad (srov. Sir 6,14). Je třeba usilovat o pěstování přátelství, která jsou pro rodinu dobrým příkladem křesťanského života, a vyhýbat se příliš blízkým vztahům s lidmi, kteří nás mohou nějakým způsobem vzdalovat od Boha.

17

Nikdy se nehádejte v přítomnosti dětí: byla by to vůči nim nespravedlnost a také špatný příklad. V případě hádky je důležité co nejdříve usilovat o usmíření, pokud možno převzít iniciativu a vyhnout se zášti, která je jedním z nejškodlivějších pocitů, které člověk může mít, protože je v protikladu ke štěstí. Zášť a štěstí se vzájemně vylučují, nemohou existovat vedle sebe: jsou takříkajíc jako olej a voda, které se nemíchají. Je dobré mít odvahu a pokoru, abychom dokázali požádat o odpuštění tím, že uznáme své chyby, a tak nám bude odpuštěno. Pro mnoho lidí je bohužel těžké uznat své chyby: naopak, učinit tak je vynikajícím projevem pokory, která dává člověku větší důstojnost a činí ho příjemným také před Bohem, který právě s pokornými činí velké věci. V modlitbě Otče náš prosíme Boha o odpuštění našich provinění a dluhů slovy „jako i my odpouštíme našim viníkům“. Pokud nejsme schopni odpustit druhým, jak můžeme prosit Boha o odpuštění pro sebe? Bude dobré si znovu přečíst nádherné pasáže o odpuštění v evangeliích (srov. Mt 5,23–26; Mt 18,21–35; Lk 15,11–32; Lk 23,34).

18

Od známého ruského spisovatele Fjodora Dostojevského (1821–1881) pochází krásná a hutná definice úkolu výchovy: „Vychovávat znamená dávat dětem dobré vzpomínky, které, až přijde čas, budou svítit jako lampy a osvětlovat jejich cestu.“ Zásadní význam má formace dětí, aby rostly ve víře a staly se ctnostnými osobami s lidskými a křesťanskými hodnotami. To, že se děti například naučí dokonale cizí jazyk, není ve skutečnosti to nejdůležitější, zatímco podstatné je, aby poznaly Boha a otevřely se cestě víry a braly svůj pozemský život vážně jako přípravu na život věčný. Pozemský život lze přirovnat k cestě, pouti, jejímž cílem je nebe, a jedinou cestou, která k tomuto cíli vede, je plnění Boží vůle. Jiná cesta neexistuje: Ježíš nám to řekl jasně! Když se rodiče snaží předávat křesťanské hodnoty, znamená to, že svým dětem dávají to nejlepší a investují do jejich štěstí. Který otec nebo matka si nepřeje, aby dítě bylo šťastné? Ježíš říká: „Který otec z vás, když ho jeho syn požádá o skývu chleba, mu dá kámen? Nebo požádá-li ho o rybu, dá mu místo ryby hada?“ (srov. Lk 11,11). Výchova dětí v tomto smyslu má pozitivní důsledky nejen pro rodinu, ale i pro obecné dobro celé společnosti. Mnozí rodiče trpí tím, že tento důležitý aspekt zanedbali nebo se o něj začali starat příliš pozdě. Zdá se proto vhodné připomenout, že dát na prevenci je lepší než pak léčit, co bylo zanedbáno!

19

Při výchově dětí, a zvláště při náboženské výchově, je třeba jim trpělivě a s láskou vysvětlovat, že většiny, statistiky, počty nikdy neurčují, co je či není mravné. Je jasné, že většina se může docela dobře mýlit. Papežové svatý Jan Pavel II., Benedikt XVI. a nedávno i papež František oprávněně trvali na tom, že mladí lidé musí být schopni kráčet proti proudu. Je třeba si také uvědomit, že to, co je zakázáno Božím zákonem, je takové proto, že je to špatné ve své podstatě samo o sobě, a ne proto, že je to zakázané. Zákaz s sebou tedy nese velké dobro, které je třeba chránit.

20

V životě mohou nastat situace, kdy se láska k Bohu a láska k rodině dostanou do určitého rozporu, například když některý člen rodiny vede život v příkrém rozporu s Boží vůlí. To jsou velmi smutné a obtížné situace, ale je třeba říci, že láska k členovi rodiny nikdy nesmí být přednější než láska k Bohu (srov. Mt 10,37). Najít v této věci spravedlivé a jednoznačné pravidlo je však velmi složité. V tomto ohledu se zdá být výstižné staré lidové přísloví, které nám, jak věřím, může nabídnout rozumnou orientaci oživovanou láskou: „Nebýt tak blízko, aby tě to spálilo, ani tak daleko, abys nezmrzl.“ Být příliš blízko, příliš „chápavý“, příliš

blahosklonný, takříkajíc „lidský“, není pravá láska; naopak by to mohlo představovat falešné milosrdenství: náš postoj by mohl být dokonce vykládán jako schvalování hříšné volby, stejně jako povrchní posuzování situací, které ohrožují věčnou spásu dítěte nebo člena rodiny. Chtít se za každou cenu zavděčit lidem kolem nás vůbec není známkou pravého milosrdenství: pravá láska se naopak snaží obstarat materiální a duchovní dobro člověka. Pokud je nám lhostejné, že člen naší rodiny uráží Boha, znamená to, že tohoto člověka skutečně a hluboce nemilujeme, protože netoužíme po jeho duchovním dobru. Zároveň se také nezdá rozumné takového člena z rodiny úplně vyloučit a ignorovat ho téměř tak, jako by neexistoval. Ve skutečnosti přerušení všech vztahů ještě více ztíží to, aby si dotyčný uvědomil svou chybu, a tím mu bylo pomoženo z bahna. Najít v této oblasti pravdivé a účinné řešení, jak dobře vidíme, není snadné, nicméně výše zmíněné přísloví nám může pomoci uvést do praxe přikázání lásky k Bohu a bližnímu podle Hospodinových záměrů.

21

Rodinná dovolená je skvělou příležitostí, jak se odpoutat od každodenního života, změnit prostředí a navštívit zajímavá místa, která mohou děti kulturně obohatit. Je třeba upřednostňovat hry a zábavu, při nichž se něco sdílí s ostatními.

22

Modlitba v rodině je zdravý zvyk, který je třeba mít v úctě. Moudré lidové přísloví říká: „Rodina, která se společně modlí, zůstává pohromadě.“ Katechismus katolické církve připomíná, že křesťanská rodina je prvním místem výchovy k modlitbě. Domácí církev, kterou je rodina, je místem, kde se Boží děti učí modlit „jako Církev“ a vytrvat v modlitbě (srov. Katechismus katolické církve, č. 2685). Vhodnou dobou ke společné modlitbě je doba před jídlem u stolu nebo když jdou děti spát. Všichni jsme se z úst našich rodičů a prarodičů naučili krásné modlitby, které nám ještě dnes přicházejí na mysl.

23

Choďte společně na mši svatou každou neděli a o svátcích. Zúčastněte se mše svaté se zbožností. Je to vskutku slavnost, slavnostní úkon, při němž Církev plní Pánův příkaz zpřítomňovat oběť kříže, památku jeho umučení, smrti a slavného vzkříšení. Ježíš se za nás obětoval na kříži a naplnil tak na sobě slova: „Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo za své přátele položí život“ (Jan 15,13). Mše svatá je nejvznešenějším, největším úkonem, na němž se věřící může podílet a z něhož člověk získává mnoho užitečných milostí na často nelehké cestě každodenního života, abychom žili a umírali pro Boha, jak učí svatý Pavel (srov. Řím 14,8).

24

Nikdy se nestavte proti kněžskému povolání syna nebo povolání dcery k řeholnímu životu a pamatujte, že děti rozhodně nejsou majetkem rodičů, ale patří Bohu. Pokud je Bůh povolá, aby mu sloužily v určitém životním stavu, je třeba je podporovat a modlit se za jejich vytrvalost. Dítě, které přijme Boží povolání, není ztraceným dítětem, ale vzácným požehnáním pro rodinu.

4. NAUČIT SE OBJEVOVAT KRÁSU KAŽDODENNÍHO ŽIVOTA

25

Chovejte se k druhému tak, jak chcete, aby se choval k vám (srov. Mt 7,12; Lk 6,31). Máme před sebou zlaté pravidlo evangelia, které lze formulovat i negativně: nečiň druhému to, co nechceš, aby bylo činěno tobě (srov. Tob 4,15). U tak jednoduchého pravidla, na které však mnozí zapomínají, je třeba znovu připomenout jeho důležitost. Praktikováním této evangelijní zásady by se dalo předejít mnoha problémům!

26

Snažte se řídit rodinu a domácnost vždy s ohledem na názor manžela či manželky. Pokud „čtyři oči vidí víc než dvě“, jak se říká, stává se projevem lásky vážit si myšlenek toho druhého a zaujmout postoj pokory s jasným vědomím, že člověk nemá vždy pravdu. Změna názoru rozhodně není projevem jakéhosi komplexu méněcennosti.

27

V dnešním světě je zvykem měřit nebo hodnotit práci podle produktivity: například ti, kteří přinášejí více peněz, mají větší hodnotu a zdají se být hodnotnější. Křesťan naopak ví, že největší práce je právě ta, která je vykonávána s největší láskou. Láska je totiž to, co činí lidskou práci hodnotnou. Někdy se stává, že žena z různých důvodů nemůže vykonávat povolání, protože je nutná její přítomnost v domácnosti: v těchto situacích je správné, že manžel ocení oběť, kterou přináší, a nějakým způsobem vyjádří vděčnost za její cenný přínos pro společné dobro rodiny. Ať už jeden z manželů nebo oba pracují mimo domov, nesmí zapomínat, že skutečným pokladem jsou děti a že jejich přítomnost podporuje jejich zdravý a správný vývoj.

28

Mnoho rodinných problémů vzniká kvůli majetku nebo jeho správě. Z tohoto hlediska je třeba vždy jednat velmi čestně, spravedlivě a transparentně, aby nikdo nemohl druhého obvinit z nepoctivého jednání. Existuje moudré lidové přísloví, které je třeba mít na paměti: „Jasné smlouvy/závazky, dlouhé přátelství."

29

Každý den diskutujte o tom, co se v rodině děje nebo neděje, s upřímností a otevřeností, ale také s rozvahou, právě pro dobro rodiny samotné. Nedostatek komunikace, mnoho „nevyřčeného“, nevhodné mlčení jsou často příčinou krize v mnoha manželstvích.

30

Člověk by si neměl namlouvat, že jeho partner je dokonalý: žádný člověk takový není. Tak často si vyhrazujeme nesmírně přísné soudy o chybách druhých, jako bychom žádné neměli. Ježíš v evangeliu říká: „Proč se díváš na třísku v oku svého bratra, zatímco trám ve svém oku nevidíš?“ (Mt 7,3). Manželé se proto musí umět mít rádi i se svými chybami: pro křesťana je to skutečná cesta posvěcení, která se rovná každodennímu nesení kříže v následování Ježíše. Když se však jedná o chyby, které urážejí Boha, je třeba je napravit, a proto je nesmírným skutkem lásky pomáhat druhým, aby se v tomto ohledu zlepšili. Když je však lásky málo, i ta nejmenší vada se jeví jako nepřiměřená nebo se zveličuje. Existuje ctnost, kterou svatý Marcellin Champagnat (1789–1840) nazval „láskyplnou nevšímavostí“, jež spočívá v tom, že podle slov svatého Pavla „zavíráme oči“ před chybami bližních nebo jejich postoji, které se nám nelíbí: „Jako od

Boha vyvolení, svatí a milovaní projevujte navenek milosrdné srdce, dobrotu, pokoru, mírnost a trpělivost. Snášejte se a navzájem si odpouštějte, má-li kdo něco proti druhému. Pán odpustil vám, proto (odpouštějte) i vy“ (Kol 3,12–13).

31

Ve společenském životě a v práci se nechovejte dvojsmysln ě nebo otevřeně provokativně, a vyhněte se tak nebezpečí manželské nevěry. V této záležitosti je třeba být velmi obezřetný: jedná se skutečně o velmi „riskantní“ záležitost. Není žádným tajemstvím, že dnešní svět ctnosti cudnosti nepřeje, naopak vystavuje lidi větším pokušením než v minulosti. Každý sezdaný člověk proto musí být velmi opatrný, aby nezpůsobil krach svého manželství. Kolik vztahů skončilo kvůli tomu, že se nedbalo na tento aspekt! Raději si nehrajte s ohněm, abyste se nespálili!

32

V manželství je důležité manželskou lásku denně živit, aby „neuvadla“. Pravá láska se nevyčerpá jako palivo v autě po závodě; člověk však může také riskovat, že ji nechá

odumřít, když ji přestane v každodenním životě pěstovat těmi drobnými pozornostmi, které ji dokáží udržet stále mladou. Bylo by hezké, kdyby si každý manžel/ka každý den kladl/a otázku: „Co mohu dnes udělat, aby můj manžel/moje žena byl/a šťastný/á?“ Existuje velmi jednoduché „tajemství“ štěstí: zapomenout na sebe a žít jen pro Boha a pro druhé. Může se to zdát jako paradox, ale vůbec to tak není: štěstí, pokud ho hledáme pro sebe, nenajdeme, zatímco když ho přestaneme hledat pro sebe, právě tehdy ho najdeme. Skutečná láska totiž spočívá v hledání dobra druhých.

33

„Láskyplná starostlivost“ znamená mít opravdového ducha služby a vždy se snažit pomáhat druhým ještě dříve, než o to požádají. Ježíš řekl: „Vždyť Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny“ (Mk 10,45).

34

Soucit je krásná ctnost, která nás vede k tomu, abychom sdíleli bolesti těch, kdo trpí, a učinili je tak lehčími. V man-

želství obzvlášť platí slova apoštola Pavla: „Radujte se s radujícími, plačte s plačícími. Buďte mezi sebou stejného smýšlení. Nedychtěte po věcech vysokých, ale spíše se sklánějte k věcem obyčejným. Nemyslete si, že jenom vy sami jste moudří“ (Řím 12,15–16).

35

Těšit se z radostí toho druhého. Sdílení radosti druhých způsobuje, že se tato zvětšuje. Svatý Pavel nám k tomu dává krásný příklad: „Jsem nezávislý na všech, a přece jsem udělal ze sebe služebníka všech, abych tak získal tím větší počet lidí. U židů jsem se choval jako žid, abych získal židy. U těch, kdo jsou pod zákonem, jako bych i já byl pod zákonem – ačkoli sám už pod zákonem nejsem – abych získal ty, kdo jsou pod zákonem. U těch, kdo žijí bez zákona, jako bych i já byl na zákonu nezávislý – ačkoli na Božím zákonu nezávislý nejsem, neboť mě váže zákon Kristův – abych získal ty, kdo žijí bez zákona. U slabých jsem se stal slabým, abych získal slabé. Pro všechny jsem se stal vším, abych stůj co stůj zachránil aspoň některé“ (1 Kor 9,19–22).

36

Pěstujte „přátelskou lásku“. Stejně jako při zásnubách hraje důležitou roli láska, která je prvním krokem k manželství, tak i v manželském životě je třeba ji pěstovat a rozvíjet, například prostřednictvím procházek, společných koníčků, návštěv muzeí, výstav, kvalitních představení atd. Tyto aspekty, které se mohou zdát zdánlivě nepodstatné, je třeba vždy brát v úvahu, aby vztah neupadl do stereotypu a rutiny.

37

Milujte svého partnera láskou, kterou všem přikázal Ježíš: „To je mé přikázání, abyste se milovali navzájem, jako jsem já miloval vás“ (Jan 15,12; 13,34–35). Mezi těmito „druhými“, které je třeba milovat, musí být na prvním místě manžel/manželka. Tato křesťanská láska má ve srovnání s manželskou láskou v jistém smyslu protikladnou povahu. Křesťanskou lásku totiž máme vůči všem mužům a ženám; manželská láska je naproti tomu svou povahou výlučná a zaměřená pouze na manžela/manželku; vylučuje všechny ostatní. Je však více kolísavá a musí být vždy podporována křesťanskou láskou, která je pevná, protože se těší z Boží věrnosti. To je skutečně účinek svátosti manželství. Manželé musí dbát na to, aby vždy žili v Boží milosti, živeni každou nedělí Kristovým Tělem, které je zdrojem křesťanské lásky.

38

V manželském životě se často stává, že lidé berou v úvahu pouze svá práva a příliš snadno zapomínají na své povinnosti. Ctnost spravedlnosti, která je v lidských vztazích zásadní, spočívá v tom, že druhému člověku dáváme to, co mu patří, na co má právo. Nelze mluvit o lásce, pokud člověk není nejprve spravedlivý. Jak by se vztahy mezi lidmi zlepšily, kdyby se vždy praktikovala ctnost spravedlnosti!

39

Neustále udržujte živý zájem o to, abyste si každý den znovu „dobývali“ toho druhého: nesmíte se klamat domněnkou, že po svatbě je vše zajištěné nebo samozřejmé. Život v dnešním světě nám dokazuje pravý opak. Může se to zdát povrchní, ale je třeba pečovat o svůj vzhled, fyzickou stránku, způsob oblékání atd. a nedomnívat se, že to patří pouze k období snoubenectví. Bohužel se stává, že někdy jsou manželé rozptylováni jinými osobami právě kvůli tomu, že jejich partner/partnerka zanedbávali tyto detaily.

40

Ctnost vděčnosti obohacuje mezilidské vztahy. Poděkování partnerovi za obdržené dobrodiní je způsob, jak si zpříjemnit život, a podporuje člověka v tom, aby si osvojil stále velkorysejší postoj pro společné dobro rodiny. Být vděčný nevyžaduje nadlidské úsilí; umět děkovat je také známkou dobrého vychování. Ježíš si ctnosti vděčnosti váží a velmi jasně to zdůrazňuje, když se z deseti malomocných, které uzdravil, vrátil poděkovat jen jeden (srov. Lk 17,11–19). Rudolf Schmid (1914–2012), pomocný biskup augsburský a horlivý pastýř, správně řekl, že každý člověk má být chválen za své dobré vlastnosti a skutky. Uznat a ocenit dobro ve skutečnosti povzbuzuje právě k dobrému.

41

Pečujte o své zdraví rozumným způsobem, vyhýbejte se nadměrnému jídlu a pití, aby bylo možné sloužit Pánu co nejdéle a v co nejlepší fyzické kondici, a tak ušetřit rodinu následků vlastní nezodpovědnosti a zanedbávání vlastního zdraví. Například věnovat sedm nebo osm hodin odpočinku může být dobrým způsobem, jak zachovat své zdraví, aby bylo možné obnovit fyzickou sílu a duševní rovnováhu.

42

Je důležité naučit se ovládat svůj charakter, aby člověk mohl být stále více pánem sám sebe a ovládat své vášně. Špatný charakter se totiž dá zlepšit. Nesmíme zapomínat na slavný výrok svatého Františka Saleského: „Více much chytíte kapkou medu než sudem octa.“ Svatý, učitel Církve a skutečný příklad mírnosti, nám ukázal cestu ke svatosti, která je opravdu velmi přitažlivá a lidská. Ježíš řekl: „Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete pro své duše odpočinek“ (Mt 11,29). Křesťan totiž při praktikování ctnosti mírnosti zjistí, jak mnoho problémů se stává nedůležitými. K hádce jsou potřeba dva lidé! Mírnost je mocná a účinná zbraň proti zlu: praktikovat ji neznamená slabost nebo nedostatek charakteru; naopak, vyjadřuje touhu podobat se Srdci Ježíšovu, které si vroucně přeje, aby se nikdo neztratil. Kromě toho je dobré se vyvarovat kárání manžela nebo manželky nebo mluvení v okamžiku hněvu: když jsme rozhněvaní, z našich úst vycházejí věci, které bychom normálně neřekli. Nechme proto okamžik hněvu pominout a pak mluvme klidněji, s láskou upozorňujme druhého na to, co se nám nelíbilo nebo co jsme považovali za nepříjemné. Nesmíme zapomínat, že tzv. bratrské napomenutí je důležitým aspektem Ježíšova učení, které nám pomáhá být svatými (srov. Mt 18,15–17).

43

Naučme se ovládat jazyk a vyhýbat se nespravedlivé kritice, která jen otravuje lidské soužití. Bylo by hezké, kdybychom mohli říci, že jsme muži a ženy, kteří používají jazyk pro dobro. Ptejme se častěji, zda by Ježíš a Panna Maria řekli to či ono. Diskrétnost je velmi důležitou ctností pro manželský život. Svatý Josemaría Escrivá de Balaguer říkal: „Nikdy nebudete litovat, že jste mlčeli, ale mnohokrát budete litovat, že jste mluvili“ (Cesta, 639). V Lukášově evangeliu čteme: „Maria však to všechno uchovávala v srdci a rozvažovala o tom“ (Lk 2,19). Kolik zbytečných a předsudečných slov by se ušetřilo, kdyby si lidé více uvědomovali, že na konci života budou muset skládat účty za to, co na zemi řekli!

44

Dobrá nálada a vlídnost mohou ostatním velmi zpříjemnit život. Samozřejmě nejsou v rozporu s křesťanským životem. Radost je totiž nedílnou součástí křesťanského života.

45

Vyhýbejte se vulgárním výrazům a gestům, které jsou v naprostém rozporu s chováním, jaké by měl mít Boží syn nebo dcera. Naučte se vyjadřovat správně a vždy mějte na paměti, že existují gesta a výrazy, které jsou pro křesťany nepřijatelné (srov. Ef 5,3–4).

46

Dobré vychování a zdvořilost činí život s partnerem obzvláště příjemným. Projevy úcty a obdivu vůči druhému vedou k posílení manželské lásky.

47

Naučte se žít skromněji, s větším odstupem od materiálních statků, být štědří. Mnoho lidí se mylně domnívá, že štěstí spočívá v bohatství a vlastnictví hojného majetku. Není nutné vlastnit nejnovější technologické vymoženosti nebo oblečení nejdražších značek. Stačí se spokojit s důstojným životem, vlastnit dostatek majetku k uspokojení potřeb ro-

diny a snažit se nebýt přítěží pro ostatní lidi ani pro společnost. Nezapomínejme, že po naší smrti si s sebou do hrobu nic nevezmeme. Správně se říká, že „rubáš nemá kapsy“. Nejdůležitější je hromadit poklad v nebi, abychom se před Pánem neobjevili s prázdnýma rukama. Náš život nemá být neplodný, ale plný plodů svatosti. Svatý František Saleský říkal: „Všechno pomine, kromě toho, co jsme udělali a vytrpěli z lásky k Bohu.“

48

Buďte pracovití! Práce by neměla být považována za Boží trest, ale za cestu ke svatosti a také k naplnění vlastního lidství. Dobrou prací a obětováním našich činností Bohu se můžeme posvěcovat a přispět k blahu rodiny a společnosti. Každá poctivá práce je totiž prostředkem posvěcení. Je však důležité si uvědomit, že práce je pouze „prostředkem“ a ne „cílem“: pracujeme, abychom žili, ale nežijeme, abychom pracovali. Práce, která brání plnění našich povinností vůči Bohu a rodině, nemůže být považována za práci člověka, jenž je povolán ke svatosti. Pracovitý člověk si zaslouží náš obdiv a respekt.

49

Být dochvilný je projevem úcty k ostatním a ukazuje, jak jsou pro nás důležití. Pokud předvídáte, že se na schůzku nedostanete včas, buďte alespoň tak laskaví a informujte o tom svého partnera, aby neztrácel čas a mohl se zařídit jinak.

50

Nepoužívejte mobilní telefon nadměrně, ale používejte jej přiměřeně, aby to neovlivňovalo rodinný život a abyste byli vždy k dispozici pro ostatní. Totéž lze říci i o sociálních médiích, která často vyvolávají skutečnou závislost, jež je pro blaho rodiny velmi nebezpečná.

51

Upřímnost a pravdivost jsou základními ctnostmi v mezilidských vztazích a v manželství. Ježíš v evangeliu ne bezdůvodně říká: „Já jsem cesta, pravda a život“ (Jan 14,6), „Pravda vás osvobodí“ (Jan 8,32) a „Vaše řeč ať je ano, ano;

ne, ne; co je navíc, pochází od zlého“ (Mt 5,37). O Natanaelovi říká: „Hle, to je pravý Izraelita, v němž není lsti“ (Jan 1,47). Bylo by opravdu krásné, kdyby se totéž dalo říci i o nás. Ďábel je naopak otcem lži (srov. Jan 8,44) a lhářem par excellence. Není divu, že za mnoha zlými věcmi ve společnosti se skrývají lži, faleš a postoje protichůdné pravdě. Říkat pravdu může jistě přinášet nevýhody, ale jsme si jisti, že tak činíme Boží vůli, která musí být tím nejdůležitějším v životě. Kolika problémům by se dalo předejít, kdyby lidé více milovali pravdu! Svět by byl velmi odlišný od toho, jakým opravdu je.

52

Velmi krásnou a v Božích očích vítanou ctností je bezpochyby velkodušnost. Ve Skutcích apoštolů se píše: „Blaženější je dávat než dostávat!“ (Sk 20,35). Manželství je ze své podstaty celoživotním darováním se druhému, proto je třeba vymýtit veškerý egoismus a lakotu, modly, které otravují štěstí v manželství. Štědrost musí být prožívána především v rodině, při návštěvách starších a opuštěných příbuzných, kterým je třeba dopřát trochu úlevy a štěstí, aby se cítili skutečně milováni svými blízkými.

53

Nikdy nezapomínejte, že jsme Boží děti. Vyhýbejte se frivolnosti a berte život na zemi vážně. Naše existence není hra ani výsledek pouhé náhody. Bůh, náš Otec, má pro každého z nás přesný plán. Ti, kteří dostali povolání k manželství, by ho měli považovat a prožívat jako skutečnou cestu ke svatosti, stanovenou samotným Bohem. Je také důležité osvojit si jakousi „mentalitu poutníka“ s jistým vědomím, že náš pobyt na této zemi je pouze přechodný a že naše prožitky budou určovat, „jak“ budeme žít na věčnosti. Nezapomeňte, že každý den, kdy jsme nepracovali pro nebe, je ztracený den. Je důležité žít s očima upřenýma na cíl! Pokud se stane, že se vzdálíme od správné cesty tím, že učiníme špatná rozhodnutí, nikdy není pozdě vrátit se na cestu, která nás vede do bezpečného přístavu. Křesťan musí vždy žít jako dobrý Boží syn a mít „sbalené kufry“, čekaje na Boží volání, které přijde v den, který neznáme. Žít se „sbalenými kufry“ znamená žít v Boží milosti, v přátelství s Ním, tedy bez smrtelného hříchu.

54

Nezanedbávejte modlitbu. Modlitba je jako zeď, která nás chrání před Zlým. Pokud chceme v tomto životě přinášet ovoce, musíme zůstat spojeni s Pánem, stejně jako ratolesti

přinášejí ovoce pouze tehdy, jsou-li spojeny s vinným kmenem (srov. Jan 15,1–8). Kdo se nemodlí, nemůže se divit, že věci v jeho životě nejdou tak, jak by měly. V evangeliích je mnoho textů, ve kterých Ježíš hovoří o nutnosti modlitby; také v Katechismu katolické církve je celá čtvrtá a poslední část věnována modlitbě v křesťanském životě.

55

V domě křesťanské rodiny by nikdy neměly chybět svaté obrazy: kříže, vyobrazení nebo sochy Panny Marie nebo svatých. Svaté obrazy nám pomáhají žít v Boží přítomnosti, připomínají nám, abychom se modlili nebo recitovali modlitby, a chrání nás před vším, co by mohlo ohrozit naši spásu. Stejně jako by v domě křesťanské rodiny neměly chybět posvátné obrazy, neměly by v něm chybět ani Písmo svaté, Katechismus katolické církve, duchovní spisy a životopisy svatých. Dobrá literatura byla pro mnoho svatých nesmírnou pomocí.

56

Pravidelně zpytujte své svědomí, a to nejen před přijetím svátosti pokání. Ptejte se sami sebe, jaké chyby děláte v manželství, a předsevzetí si dejte s prosbou o Boží milost, abyste je mohli splnit. Existuje také duchovní praktika, která se nazývá zvláštní (partikulární) zpytování svědomí. Při něm se snažíme odhalit své hlavní nedostatky, abychom je mohli odstranit, a naopak pochopit, jaké ctnosti můžeme získat.

57

Časté přijímání svátosti pokání není zdaleka bezcennou radou, ale účinným prostředkem k růstu ve ctnostech, protože kromě odpuštění hříchů uděluje věřícímu hojné milosti, které následně přispívají ke zlepšení života v rodině. Člověk, který často přijímá tuto svátost, je více chráněn Boží milostí a po opuštění zpovědnice získává sílu ke konání dobra a vyhýbání se zlu. Ne nadarmo se říká, že zpověď slouží k „dobití baterek“.

58

Pěstujte křesťanskou ctnost radostnosti: jedná se o nadpřirozenou radost, která pramení z úplné odevzdanosti (včetně sebe sama) do milujících rukou Boha (srov. sv. Josemaría Escrivá de Balaguer, Cesta, č. 659). Nezapomínejte, že v mnoha případech lze příčinu smutku najít v hříchu, který je vždy projevem nelásky nebo nesouladu s tím, co od nás Bůh očekává. Jsme-li radostnými muži a ženami, můžeme povzbuzovat ostatní, aby následovali Ježíše. Svatý František Saleský správně tvrdil, že svatý, který je smutný, je opravdu smutný svatý.[2]

59

Ačkoli je pravda, že mnoho z výše uvedených rad je duchovní povahy, někdy je nutné obrátit se na odborníky v oboru psychologie nebo psychiatrie, kteří mohou předepsat terapii nebo léky za účelem vyřešení problémů, které spadají do jejich kompetence. Kromě profesionálního renomé, které tito odborníci mohou mít, je důležité, aby se jednalo o osoby sdílející křesťanské hodnoty manželů.

2 V italštině se jedná o slovní hříčku, která ovšem v českém překladu tolik nevyzní: „un santo triste è un triste santo.“

60

Poslední rada, kterou lze považovat za nejdůležitější: milujte Boha nade vše. Muž nebo žena, kteří milují Boha, se musí vyhýbat všemu, co se Mu nelíbí. Láska k Bohu zahrnuje lásku k bližnímu (srov. 1 Jan 4,20): nikdo nemůže tvrdit, že miluje Boha, kterého nevidí, pokud nemiluje bližního, kterého vidí. Když v životě křesťana zaujímá Bůh první místo, můžeme si být jisti, že všechno ostatní bude v pořádku. Je pozoruhodné, že Bůh může mít tak hluboký zájem o lásku k bližnímu: Bůh nás miluje jako otec a chce dobro pro lidi, své děti, a proto musí láska oživovat vztahy mezi lidmi. Učedníci Páně jsou proto rozpoznatelní podle lásky: „Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku k sobě navzájem“ (Jan 13,35).

ZÁVĚREČNÉ ÚVAHY

Po přečtení těchto stránek mi možná řeknete, že tyto rady se hodí spíše pro ty, kteří se chtějí stát svatými, než pro ty, kteří chtějí vybudovat šťastné a úspěšné manželství. Částečně máte pravdu, ale nesmíte zapomínat, že manželství, jak bylo popsáno výše, není nic jiného než cesta ke svatosti a ti, kteří se na ni vydávají, tak reagují na povolání, které dostali od Boha. Kromě toho lze skutečné a trvalé štěstí najít pouze ve svatém životě. Mezi svatostí a štěstím neexistuje žádný rozpor, druhé je důsledkem prvního.

Možná v sobě stále nosíte myšlenku, že štěstí a úspěšné manželství nejsou v podstatě možné, vzhledem k velkému počtu sňatků, které dnes končí rozvodem. To nelze popřít, ale nelze ani opomenout, že existuje mnoho příkladů úspěšných a velmi šťastných manželství. Kdyby to nebylo možné, neexistovaly by tyto klidné a příkladné páry.

Povzbuzuji vás tedy, abyste se snažili, aby vaše manželství bylo dobrým příkladem pro společnost. Nelze hovořit o zdravé společnosti, když manželství a rodina procházejí krizí, protože blaho jednotlivce vyžaduje manželství a rodinu utvářené podle Božích záměrů.

Vzdalte od sebe pokušení myslet si, že rozvod je řešením, jak ukončit rodinné problémy. Znám případy manželství, která byla prakticky u konce a chybělo jim už jen vydání „úmrtního listu“, ale díky velkorysosti manželů a lásce k dětem se podařilo zachránit a překonat různé problémy. Dnes tito lidé děkují Bohu, že se v bouřlivé době nerozved-

li. Žádné dítě se nemůže radovat z rozvodu svých rodičů, protože by to bylo v rozporu s nejintimnější a zároveň nejzákladnější přirozeností: děti nechtějí sdílet svého otce s jinou ženou než svou matkou, ani matku s jiným mužem než svým otcem.

Manželé by se neměli klamat iluzí, že existuje takzvané „právo na nový život“. Právo je totiž ze své podstaty tím, co je správné, a proto by se pseudo „právo začít nový život“ v jiných termínech proměnilo na právo zničit život manžela, kterému byla slíbena věrnost až do smrti; navíc by to znamenalo právo zničit život dětí, které mají žít se svými rodiči spojenými posvátným svazkem manželství.

Křesťanští manželé jistě nezapomenou, že jejich skutečným vzorem pro rodinný život bude vždy Svatá rodina.

Zakončuji tyto řádky s vědomím, že v tomto krátkém textu najdete nedostatky nebo aspekty, které mohly být zpracovány jiným způsobem. Rodinný život je nepochybně mnohem složitější, než je zde popsáno, a brožura tohoto druhu si neklade za cíl být úplným a neomylným nástrojem k dosažení štěstí a úspěchu v manželství.

Doporučuji ti, aby sis tyto rady přečetl a pak pročetl znovu a následně prosil Boha o milost, abys je mohl následovat. Pokud se budeš snažit je uplatňovat ve svém životě, budeš mít alespoň o padesát nebo šedesát problémů méně, a to není málo.

Tuto knihu pro vás připravil tiskový apoštolát A.M.I.M.S.

Smyslem A.M.I.M.S. (Apostolatus Mariae Immaculatae Matris Spei – česky: Apoštolát P. Marie Neposkvrněné – Matky Naděje) je tisk kvalitních, srozumitelných a velmi levných brožurek či knih nejen pro ty, kteří si je sami přečtou, ale především pro ty, kteří je budou dále šířit – rozdávat, půjčovat, nabízet za dobrovolný příspěvek ve farnostech…

Otec Marek Dunda dává takovýto návod k jejich používání:

„Knih si objednat alespoň deset od každého titulu. Sám si nejdříve knihu přečíst (to je možné i bez toho, že byste si knihu objednali – kompletní texty většiny brožurek a knih z A.M.I.M.S. najdete na internetu na www.fatym.com a www.amims.net).

Potom byste měli uvážit, koho z vašich známých, přátel, sousedů, příbuzných (zejména těch, kteří jsou nevěřící či víře odcizení, kteří již dlouho neudělali nic pro své náboženské vzdělání, kteří jsou nemocní, osamělí) by kniha mohla oslovit, zaujmout, komu by byla prospěšná. Knihy pak rozdávat, půjčovat, nabízet za příspěvek na tisk…"

Značná část produkce A.M.I.M.S. jsou publikace srozumitelné i nevěřícím.

Rádi také pošleme krabici brožurek a knih těm, kteří je budou (po dohodě se svým panem farářem) dále šířit ve farnosti za dobrovolný (doporučený) příspěvek na jejich tisk.

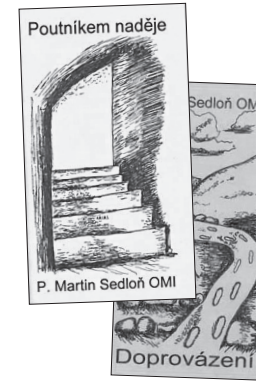
A.M.I.M.S. již pro vás připravil

Doporučený příspěvek na tisk, uvedený v závorce, může mírně kolísat dle ceny materiálu, způsobu šíření a inflačních vlivů. Provedení je „brožura" – s výjimkou prvních dvanácti knih (většinou z řady ***A.M.I.M.S. M.***) s lepenou vazbou a plnobarevnou obálkou. Knihy se snažíme průběžně dotiskovat:

Encina Commentz: 60 rad pro šťastné manželství (15) ***A.M.I.M.S. M.***
Krausová: Eskulapova hůl, lampa a kříž (40) ***A.M.I.M.S. M.***
Krausová: Manželství – cesta ke svatosti (40) ***A.M.I.M.S. M.***

Krausová: Příběhy moudrosti (20) ***A.M.I.M.S. M.***
Luscoň: Do akce jde Titus! (25) ***A.M.I.M.S. M.***
Joseph Fadelle: Cena, kterou zaplatíš (30) ***A.M.I.M.S. M.***
Alfons M. de Liguori: Návod na dobrý život (20) ***A.M.I.M.S. M.***
sestra Cecílie: Útěk sestry Cecílie (20) ***A.M.I.M.S. M.***
Dunda: Krokodýl aneb můžeš růst (15) ***A.M.I.M.S. M.***
Dunda: Pardál aneb jak na cíl (15) ***A.M.I.M.S. M.***
Doubrava, Dunda: Mozaika duchovní moudrosti (20) ***A.M.I.M.S. M.***
Dunda, Zahradníček (ed.): Ze života pro život (20) ***A.M.I.M.S. M.***
Dunda, Zahradníček (ed.): Dotyky nebe a země (30) ***A.M.I.M.S. M.***
Zahradníček: Dějiny, jak je možná neznáte (30) ***A.M.I.M.S. M.***
Polc: Jan Hus v představách šesti staletí a ve skutečnosti (30)
Woods: Jak katolická církev budovala západní civilizaci (180)
Castiglione: Svatý zázraků a lásky (Fr. z Pauly) (15)
Dunda:… a nezapomeň na modlitbu“ (7)
Dunda: Stalo se (15)
Dunda: No proto aneb Stalo se III (15)
Dunda: Můžeš růst (15)
Dunda: Soužití nebo soužení (10)
Dunda (ed.): Tak kázal Vianney (15)
Dunda (ed.): Jak kázal Vianney o sv. zpovědi (15)
Dunda (ed.): I tak kázal Vianney (15)
Dunda (ed.): Promluvy sv. J. M. Vianneye (15)
Dunda (ed.): Z myšlenek sv. J. M. Vianneye (10)
Dunda: Řekli svatí a to platí I. a II. díl (á 20)
Dunda: Sedm kajících žalmů (5)
Dunda: To promodlím (5)
Dunda a kol.: Hesla pro skvělý život (20)
Havelka: Rozmlouvej s Bohem (5)
Jan Zlatoústý: Kázání sv. Jana Zlatoústého I. a II. díl (á 20)
Janšta: Prázdniny bez tabletu I. a II. díl (á 20)
Kabeláč: Základy křesťanské víry (5)
Kaňa, Fukalovi: Manželství od Boha… (15)
Kavalec: Chvalatické povídky (2)
Kotek: S Ježíšem v jeho utrpení (Šuránek) (10)
Peňáz: Pouť do Říma od A do Z (20)
Peňáz: Pojď na pouť (17)
Peňáz: Rozjímavý biblický růženec (5)
Sedloň: Doprovázení (reflexe k duch. vedení) (10)
Sedloň: Poutníkem naděje (10)
Simajchl: Desatero božích přikázání (10)

Simajchl: Dospívání (15)
Simajchl: Jak hovořit o víře (3)
Simajchl: Jak se zpovídat (7)
Simajchl: Kázání z 1. až 7. košíku (á 20)
Simajchl: Láska pod lupou (15)
Simajchl: Liturgie (20)
Simajchl: Manželství v záběhu (10)
Simajchl: Naše role při nedělní bohoslužbě (15)
Simajchl: Patnáct pravidel pro lektory (10)
Simajchl: Povídání o křtu (10)
Simajchl: Rodiče a školáci (15)
Simajchl: Sebevýchova k manželství (3)
Simajchl: Stáří (10)
Soukop: Velký náčelník dává zákl. kurz víry (15)
Zajíček: Příběh proroka Jonáše (comics) (10)
Zerhau: Krása a statečnost – leg. o sv. Markétě (10)
Zerhau: Pověsti a příběhy z Podyjí (15)
Zerhau: Vyřiďte sijónské dceři (7)
A já jsem s vámi i za železnou oponou (15)
Comicsy pro zábavu i k zamyšlení (15)
Kreslené příběhy 1, 2, 3, 4, 5, 6 (á 3)
Křížové cesty pro soukr. i lid. pobožnosti (3)
Květy Nejsvětější svátosti (15)
Matka ustavičné pomoci (0)

Více knih na www.amims.net.

Tituly je možno objednat pouze za příspěvek na tisk a poštovné na adrese:

A.M.I.M.S.
Řk. farní úřad
671 03 Vranov nad Dyjí 20
tel: 515 296 384
e-mail: apostolat@fatym.com

Objednávky na internetu: www.fatym.com a www.amims.net.

Jde nám o maximální šíření textů našich knih. Proto u většiny z nich je možné si přečíst kompletní text knihy on-line na našich webových stranách www.fatym.com a www.amims.net.

Časopis Milujte se!

Ke stejným účelům jako knihy A.M.I.M.S. můžeme doporučit i časopis ***Milujte se!***. Vychází čtyřikrát ročně, doporučený příspěvek na tisk a poštovné jednoho výtisku s 64 barevnými stranami je jen 20 Kč. Jde o časopis nejen pro mladé. Současně se jedná i o časopis pro novou evangelizaci.

I časopis ***Milujte se!*** si můžete přečíst na internetu v kompletní verzi na www.milujte.se.

Objednávky časopisu Milujte se! je možno posílat i na adresu A.M.I.M.S. – redakce časopisu Milujte se! a tiskový apoštolát A.M.I.M.S. navzájem velmi těsně spolupracují.

Televize TV-MIS.cz

Mimo to doporučujeme také internetovou křesťanskou televizi ***www.TV-MIS.cz***, kterou rovněž A.M.I.M.S. provozuje.

Má čtyři programy: MIS 1 zábava, MIS 2 vzdělání (především duchovní), MIS 3 dokumenty a publicistika a MIS 4 lokální.

Mimo to nabízí velmi rozsáhlou AUDIOSEKCI, dále písničkový on-line přehrávač JukeBox na adrese http://jukebox.tv-mis.cz, přehrávač duchovních přednášek, promluv, seminářů a audioknih TémaBox na internetové adrese http://temabox.tv-mis.cz.

Zajímavá je třeba i virtuální pouť do Svaté země a na Sinaj na internetové adrese http://svata-zeme.tv-mis.cz – „nasedněte" prostřednictvím internetu do letadla a prohlédněte si místa, kde se odehrály biblické události, vnímejte atmosféru, poslechněte si kompletní výklady průvodců, zúčastněte se bohoslužeb…

Veškerý program TV-MIS.cz je dostupný současně – z databáze nabízených pořadů si vyberete, co a kdy chcete vidět nebo slyšet. Zkratka TV-MIS může znamenat i „televize – multimediální internetová samoobsluha"…

Obsah TV-MIS.cz a i mezinárodní TV-MIS.com je nabízen zdarma. Provoz televize je financován z darů diváků a posluchačů.

Podpořte, prosím, novou ediční řadu A.M.I.M.S. M.

Touto knihou pokračuje vydávání publikací nové ediční řady ***A.M.I.M.S. M.*** – to je knih pro misijní použití, které již nemají „brožurkovitý" vzhled jako dosavadní publikace A.M.I.M.S., ale které si přes svou běžnou „knižní" formu zachovávají charakteristické vlastnosti publikací z A.M.I.M.S., mimo jiné i cenu. Jsou totiž šířeny jen za příspěvek na tisk a jeho doporučená výše není vyšší než u našich dosavadních brožurek s obdobným počtem stran. Je to možné proto, že jsou tištěny naráz ve vysokém nákladu a nikoli postupně podle potřeby dotiskovány, jako to děláme u brožurek.

To s sebou nese zvýšené nároky na jednorázové zafinancování velkého nákladu. Díky tomu však je možno nabídnout plnohodnotné knihy pro duchovní vzdělání a misijní použití za příspěvek na tisk tak nízký, že se to některým může zdát až neuvěřitelné…

Vydání prvních knih z řady ***A.M.I.M.S. M.*** bylo možné díky těm, kteří na naše brožurky v minulosti přispívali vyšší částkou, než je ta doporučená. Zbytek prostředků, které ještě chyběly, poskytl jeden kněz a několik dalších dárců.

Naší představou je, že zajímavých vzdělávacích knih pro misij-ní využití dostupných za mininální příspěvek na tisk by měla být k dispozici celá řada. Na vydání dalších knih z řady ***A.M.I.M.S. M.*** se teprve snažíme získat prostředky. Další podobná kniha (máme jich v plánu více) vyjde, až na to budeme mít. Proto prosíme o pomoc při získávání sponzorů pro tento účel. Děkujeme i za jakoukoliv další hmotnou či duchovní podporu. Na obdržené hmotné dary můžeme na požádání vystavit potvrzení o daru dle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. S upřímným Pán Bůh zaplať

P. Pavel Zahradníček, koordinátor A.M.I.M.S.

Kontakty, bankovní spojení a další informace najdete na www.amims.net.

Krokodýl aneb můžeš růst

P. Marek Dunda

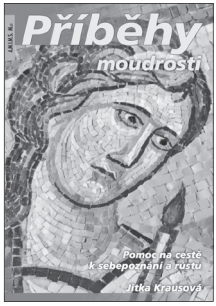
Krokodýl je starým symbolem duchovního života, prý roste po celý svůj život. Podobně i my můžeme celý život duchovně růst. Tato příručka k tomu nabízí stručné postřehy a inspirace – většinou myšlenky ze starších katolických příruček, ovšem převedené do řeči dnešní doby. Mnozí se diví, jak jsou tyto myšlenky konkrétní a aktuální. (64 stran, 15 Kč)

Pardál aneb jak na cíl

P. Marek Dunda

Poznání moudrých učitelů duchovního života, kteří zde žili před námi, převyprávěné tak, aby přineslo užitek nám ve 21. století. Kniha je doplňkem a prohloubením toho, co je v autorově předchozí velmi oblíbené příručce Krokodýl aneb můžeš růst. Poznání moudrých přetlumočení do řeči dnešní doby, které může proměnit život. (64 stran, 15 Kč)

Příběhy moudrosti

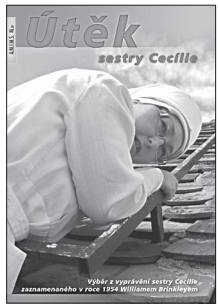
Jitka Krausová

Stovka krátkých příběhů, které sesbírala MUDr. Jitka Krausová – lékařka psychiatrička, pastorační asistentka a zasvěcená panna. Používá je při duchovním doprovázení, duchovních obnovách i ve své lékařské praxi jako *Pomoc na cestě k sebepoznání a růstu*. Jistě zaujmou věřící i nevěřící a pomohou k zamyšlení nad podstatnými věcmi v našem životě.(96 stran, 20 Kč)

Mozaika duchovní moudrosti

Dva kněží (P. Josef Doubrava, P. Marek Dunda) celý život sbírali zajímavé citáty známých i méně známých osobností o moudrosti, štěstí, lásce, naději, víře, vztahu vědy a víry… Do knihy se začtete, kdekoliv ji otevřete. Výborný dárek pro každého – podobně jako předchozí a následující dvě knihy. (96 stran, 20 Kč)

Útěk sestry Cecílie

Řeholní sestra vypráví svůj příběh nejen o tom, jak v 50. letech minulého století pomáhala v útěku kněžím, kterým hrozilo uvěznění, jak potom sama utíkala, skrývala se jako psanec… Místy napínavé jako detektivka, místy naopak velmi humorné autentické vyprávění z vlastního života. Další kniha, která se čte doslova jedním dechem. (96 stran, 20 Kč)

Ze života pro život

Výběr těch nejzajímavějších svědectví z prvních dvaceti čísel časopisu *Milujte se!*. Skutečné příběhy, někdy obyčejné, jindy zcela mimořádné, které zaujmou snad úplně každého. (96 stran, 20 Kč)

Návod na dobrý život

sv. Alfons Maria de Liguori

Velmi stručná, ale praktická knížka učitele Církve sv. Alfonse Marii de Liguori. Stručně a jasně to podstatné. Ve světě vyšla již ve více než 600 vydáních! (96 stran, 20 Kč)

Manželství – cesta ke svatosti

Jitka Krausová

Kniha s podtitulem *Svatí manželé 20. století* nabízí 110 příběhů jak manželských párů, tak jednotlivých manželů a manželek, kteří v různých prostředích a situacích dovedli jít po svaté cestě. Za každým medailonem následují otázky či podněty k možnému přemýšlení, rozjímání, ideálně i společnému. (322 stran, doporučený příspěvek 40 Kč)

Dotyky nebe a země

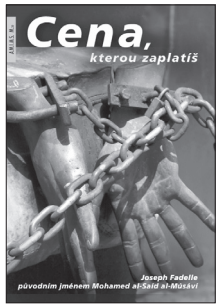
Sborník s přibližně stovkou barevných fotografií, reprodukcí a schémat obsahuje sedm témat zpracovaných šesti různými autory: Turínské plátno (včetně nově publikovaných poznatků), Rouška z Manoppella, Zázrak zázraků v Calandě, Nositel Nobelovy ceny za fyziologii a medicínu Alexis Carrel svědkem zázraku v Lurdech, Plačící Madona v Syrakusách, Obrácení Andrého Frossarda, Eucharistický zázrak v Sokólce. (128 stran, 30 Kč)

Dějiny, jak je možná neznáte

P. Pavel Zahradníček

Dějiny jsou opředeny mnoha mýty. Kniha analyzuje populární formou 10 z nich, které se týkají křesťanství. Často je dokonce možné doložit, kdy a kdo je vytvořil… Řada těchto mýtů se u nás ve 20. století dostala i do učebnic. Jsou opakovány, lidé jim věří… Kniha nabízí fakta, díky kterým si každý může udělat svůj názor. (128 stran, doporučený příspěvek 30 Kč)

Cena, kterou zaplatíš

Joseph Fadelle

Autor (původním jménem Mohamed al-Saíd al-Músáví) se měl stát hlavou šíitského rodinného klanu. Místo toho se rozhodl opustit islám a přijmout křest. Následovalo zděšení a hněv rodiny, vězení, mučení, útěk z Iráku… Svůj příběh napsal ve Francii, kde se nyní i s manželkou a dětmi skrývá před fatvou – islámským rozsudkem smrti. (160 stran, 30 Kč)

Milujte se!

Časopis je určen nejen pro mladé.
Je zaměřen na prohloubení náboženského vzdělání a povzbuzení k náročnému životu založenému na křesťanských ctnostech.
Objednávky: redakce@milujte.se; on-line zdarma na www.milujte.se. (vychází 3× ročně, 64 stran, doporučený příspěvek: 25 Kč)

Napadá mě jedna příhoda, kterou zmínila Matka Tereza z Kalkaty. Vyprávěla, jak její otec, když se vracel z cesty, vždy přivezl malý dárek především pro svou manželku a pak i pro děti. Velmi často jsou to právě malá gesta, která vytvářejí v rodině krásnou a klidnou atmosféru! Matka Tereza mi také vyprávěla, že její matka jednou řekla svým dětem: „Vězte, že každý den se znovu vdávám za vašeho otce."

Tato slova by měla být vodítkem pro všechny manželské páry. Manželství se uzavírá každý den; každý den je třeba konkrétními gesty obnovovat „ano", které dalo vzniknout rodině.

Angelo kardinál Comastri, autor předmluvy této knihy

Doporučuji ti si tyto rady přečíst a pak pročíst znovu a potom prosit Boha o milost podle nich žít. Pokud se budeš snažit je uplatňovat ve svém životě, budeš mít alespoň o padesát nebo šedesát problémů méně, a to není málo.

Mons. Carlos Encina Commentz, autor knihy

První část knihy je hlavně pro ty, kteří se na manželství připravují, druhá pro ty, kteří v něm žijí. Takže kniha je užitečná pro velmi široký okruh čtenářů.

P. Marek Dunda, koordinátor časopisu „Milujte se!"

9 788072 665082

Knihu můžete objednat v požadovaném množství
jen za příspěvek na tisk a poštovné
na www.amims.net a www.fatym.com.